»TOVARIŠICA DAJMO!«

Ob XXII. srečanju mladih pevcev

Kdo bi znal obuditi spomin na slovesne trenutke v Festivalni dvorani, ko se je iz tisočerih grl zaslišala pesem Marjana Kozine »Slava tebi domovina«, ki nas je skupaj s številnimi pesmimi iz NOB spomnila na 40. obletnico osvoboditve: Kuhar »Pionirji mladi«, Radovan gobec: »Pesem slovenskih pionirjev«, »Kresniček in svoboda«, »Naša zastava«, »Pozdravna pesem«; pa znamenita »Bilečanka« Milana Apiha in Pesem Levstikove brigade, Cvetkova »V nove zarje«, Rvihova »Pionirji gredo« in mnogoglasna, stara, draga čisto in tonančno iz devetdeseterih grl zapeta, vražje težka Švarova in naša »Hej brigade«!

V evropskem letu glasbe je bil nastop naših pevcev povezan z dosežki mojstrov evropske glasbene zgodovine, sodeloval je tudi klavirski trio Kotar iz razreda prof. Matije Lorenza z A. Miškom, slišali smo Dvořaka, Haydna, Bacha, Mozarta in dragulj iz njegovega opusa »Ave verum«, ki je izziv za najboljše izbore; hkrati ko je bila spoštljivo predstavljena tudi zakladnica naše domače glasbene literature od Marija Kogoja do Jakoba Ježa in Pavla Merkuja.

Sodelovali so naslednji zborovodje in zborovodkinje: prvič sta se predstavili Metka Vasle in Marija Brancelj, Tanja Kuštrin; slišali smo zbore, ki jih vodijo Ileana de Fabrizio, Baki Jashari, Zinka Oven, Sonja Sojer, Zlata Križ, Jožica Lavriša, Slavko Žust, Miran Klaves, Barbara Sicherl Kofol, Čast za dirigiranje skupne pesmi je pripadla Tatjani Požar in Nadji Založnik. Koncerta sta se udeležili tudi dve glasbeni skupini: vokalno instrumentalna skupina »Prijatelji« iz Zavoda za slepo in slabovidno mladino, ki ga vodi Helica Pučnik in vokalno instrumentalna skupina »Bobri« iz OŠ Ljubo Šercer Ig, kateri je mentor Ema Durjava.

O vtisih s koncerta smo povprašali dva poslušalca in dve zborovodkinji: NUŠA ŽGAJNAR, predsednica ŠKUD X. SNOUB Ljubljanske »Zborovodje, ki delajo na osnovnih šolah zaslužijo vse priznanje, kajti vemo, da le množičnost in težnja h kvaliteti zagotavlja obstoj pevske kulture med mladimi ljudmi. Vemo, da je zlasti v mestih težko zbuditi interes za zborovsko petje, kajti ta dejavnost zahteva mnogo osebne in delovne discipline. Mlade je zelo težko usmeriti in ji v poplavi vsega, kar imajo na razpolago, vzgojiti okus. Vidim, da odklanjajo to glasbeno literaturo. Morebiti bi morali tudi komponisti misliti na zmoderniziran okus mladih pevcev in se jim prilagoditi s privlačnejšo, bolj spevno, prirejeno glasbo. Na reviji pevskih zborov so me presenetili nekateri zbori z zahtevnim, res težkim izborom svojih pesmi, zlasti na primer Mozartov »Ave verum« in Kogojeva »Mladinska«, pa tudi drugi zbori dokazujejo visoko pevsko kulturo«.

TATJANA POŽAR, zborovodkinja OŠ Oskar Kovačič – »Težko je govoriti, če sam sodeluješ. Nisem vsega slišala. Kvaliteta? O tem bi bilo težko govoriti. Zbor, ki ni intonančno čist, po mojem mnenju ni za tak nastop. V osnovi vemo, da tradicija petja odmira zaradi avdiovizualnih sredstev. Vprašajte otroke, kdo doma poje! Na ušesih imajo slušalke! Glasbeno kulturo držimo za lase nad vodo. Žrtve smo pa mi, glasbeni učitelji. Če se ne bi borili za pevce kot lev, za vsakega posebej, ne bi dosegli nič. »Ne bom več pel, pravi!« In dobi od zdravnika potrdilo, da ne sme peti. V mojem zvezku mrgoli znakov za izostanke. Ko je prišel Goršič iz celja preverjat zbor, sem mu zvezek pokazala – kako naj delamo čudeže? Za naše delo ni stimulacije. Kolesarji so vadili en teden, pa je šola dobila dva bicikla. Za naše trdo delo ni nobenega bicikla, nobene stimulacije, nihče nam ne reče: »Vi ste bili pa danes najboljši!« Poslušala sem Polhograjce. Založnikova je fantastično zapela Mozarta, občudovala sem njen homogen, čudovit zvok, rekla sem svojim pevcem »ti otroci ne špricajo«. Nujno bi bilo, da bi se kdaj našel kakšen denar tudi za glasbeno kulturo, da bi na primer lahko en teden nekje v miru intenzivno vadili, kakor to delajo zbori iz drugih krajev, ki se plasirajo v Zagorju«.

IVAN OSTROVRŠNIK, pomočnik iz OŠ Franc Leskošek-Luka: »Prijetno sem bil presenečen zaradi števila nastopajočih in številčnosti zborov. Bilo je res impozantno. Prireditev je lepo uspela po zaslugi tovarišic in tudi tovarišev, ki so uspeli učence zainteresirati za to dodatno obremenitev, kajti to je dejansko njihov prosti čas. Pevci hodijo na vaje v svojem prostem času, to pa je nadvse pohvalno.

Kvaliteta zborov je na visoki stopnji, zapeli so doživeto in bili so izredno disciplinirani, res presenetljivo, kako so znali ceniti delo svojih kolegov. Še nekaj me je prijetno presenetilo. Zbori so bili zelo lepo oblečeni, to pomeni, da dajejo šole sredstva za nabavo oblek, šole se brigajo za svoje zbore in jim dajejo finančno podporo. Razočaran sem bil le nad obiskom. Starši so dali premalo poudarka delu svojih otrok. Škoda je, da 1000 pevcev poje sam sebi. Organizacija revije je bila na visoki stopnji, pri takšni masi ni bilo nobenega zastoja, vse je bilo res zelo dobro organizirano. Prav je tudi, da je prireditev v Festivalni dvorani, saj je akustika precej drugačna, kot bi bila v šolski telovadnici. V taki obliki prireditve še nisem doživel, vsi pevovodje so pokazali visoko stopnjo profesionalnega znanja.«

CVETKO BUDKOVIČ, strokovni svetovalec za vokalno glasbeno dejavnost: »Založnikova je naredila velik umetniški vzpon, kar se pozna na preciznem ritmu, na interpretaciji, intonaciji, kakor tudi dikciji. Drugi zbori so kvalitetno primerni, nekateri tudi na visoki ravni«.

NADJA ZALOŽNIK, predsednica vokalnoglasbene dejavnosti ŠKUD – Obe srečanji sem gledala, saj spremljam srečanja tudi iz drugih občin in vedno znova ugotavljam, da so viški zbori precej boljši. Zaslugo za to ima nedvomno ZKO zaradi odličnih organizacij naših srečanj. Pevci želijo nastopati in če imajo cilj, jim tudi na pevske vaje ni težko hoditi. Naša edina stimulacija pa je nastop v Festivalni dvorani. Na kvaliteto zborov vplivajo pogoji dela, ki so od šole do šole različni, verjetno pa nikjer rožnati. Na primer: pevski zbori vadijo 7. šolsko uro, pojejo pa tudi ob 7. uri zjutraj. Spominjam se, da sem na nekem strokovnem seminarju slišala da je poleg dobrega zborovodje potreben tudi ravnatelj, ki si prizadeva za kvalitetno delo zbora. Čeprav je v neki meri potrebno razumevanje vseh članov kolektiva, če tega ni, ostane zborovodja brez moči. Kar se tiče mojega dela, nisem nikoli zadovoljna, delo zborovodje ni nikoli tako dobro, da ne bi moglo biti še boljše. Najbolj srečna pa sem, ko med poslušalci zagledam svoje pevce, od katerih nekateri pojejo na RTV, v zboru glasbene Matice, zborih po delovnih organizacijah, da ne govorim o Šentjoštu, ki ima svoj zborček. Zelo prijetno me je presenetil zborček podružnične šole Jezero. Vem, da tudi na podružničnih šolah pojejo in pohvaliti je treba tovarišico, da je pripeljala svoje pevce«.

Tovarišica Založnikova, kako ste uspeli z Mozartom? – »Že nekaj let sem ga želela peti. Moram pa reči, da so me izzvali pevci. Rekli so mi: »TOVARIŠICA, DAJMO!« – »Če ste res pripravljeni na trdo delo, potem pa dajmo! In smo začeli in je šlo«.

Tradicionalni sprevod viških lutkarjev v okviru zbora pionirjev Jugoslavije

Lutkarji iz občine Ljubljana Vič Rudnik so se na rednem letnem sestanku mentorjev dogovorili za sodelovanje na proslavi ob 40. obletnici osvoboditve v okviru zbora pionirjev Jugoslavije. V petek, 10. maja ob 15. uri so se srečali v dvorani občinske skupščine, kjer so sprejeli goste iz občine Bežigrad in Centra. Nastopili so: lutkovna skupina iz OŠ Boris Ziherl s Perozzijevo »Muco Copatarico«, gledališka skupina iz OŠ Tone Tomšič, ki je zaigrala in zaplesala Milnejevega »Medvedka Puja« in opero »Pika Nogavička« Astrid Lindgrenove, iz OŠ France Bevk. V svojem tradicionalnem sprevodu, ki je bil letos še posebej množičen in slikovit so se napotili pred Dom Ivana Cankarja, kjer so se vključili k aktivnosti pionirjev Jugoslavije na Trgu revolucije. V torek, 14. maja pa so se zbrali v OŠ Ljubo Šercer Ig na zaključni prireditvi, kjer so nastopile skupine z naslednjmi predstavami: Frane Milčinski »Zvezdica Zaspanka« v izvedbi lutkaric iz X. Snoub, Alenka Goljevšček »Hiša«, ki so jo zaigrali lutkarji iz COŠ I. bataljona dolomitskega odreda Horjul, Milan Šega »Čudežni ključek« v izvedbi skupine iz OŠ Velike Lašče, francosko pesnitev v prevodu Lojzeta Kovačiča »Zima v gozdu« so zaigrali člani ŠKUD Barje iz OŠ Brezovica in Taufer-Novyjeve »Mojca Pokrajculja« v izvedbi KUD Rakitna. Mentorji: Lučka Križaj, Branko Lipnik, Vida Šega, Stanka Grbec in Janez Kovačič.

Viška glasbena šola kmalu v novih prostorih

Po 35 letih preseljevanja iz enega neprimernega prostora v drugega končno v svojih, namensko grajenih prostorih.

Še marsikaj manjka na novem objektu glasbene šole na Emonski 20, ki jo po načrtih ing. Toma Jurčiča gradi celjsko gradbeno podjetje Ingrad, vendar že lahko rečemo, da bo 1. septembra začela glasbena šola svoje 36 leto dela v novih prostorih.

Stabilizacijskim časom primerno skromen objekt s 23 individualnimi učilnicami, 3 skupinskimi in dvorano, ki ga gradimo v okviru samoprispevka III., bo lahko nudil glasbeni pouk klavirja, violine, čela, harmonike, kitare, flavte, klarineta, trobente in drugih trobil ter solopetja in tolkal 550 do 600 sposobnim učencem.

Nova šola bo stala na mestu starega objekta na Emonski 20. Le-tega je bilo namreč potrebno porušiti, saj je bil dotrajan, neuporaben in življenjsko nevaren.

Pouk glasbenih inštrumentov bo po dolgih letih združen na enem mestu. Danes se otroci učijo na 5 različnih mestih na Viču, kar nehote vpliva na kvaliteto pouka.

V novih prostorih tudi nova kvaliteta pouka

Običajno je bilo, da so glasbene šole izvajale svoj pouk v starih objektih in brez ustrezne opreme. Gradili smo nove in nove osnovne šole, na glasbene pa smo kar pozabili. Medtem, ko so drugod po Jugoslaviji postavljali nove objekte, smo pri nas največkrat edinole boljše ali slabše adaptirali stare prostore in zgradbe. Šele letos, v evropskem letu glasbe, nastaja med prvimi namensko grajenimi objekti v Sloveniji naša viška glasbena šola.

Vsi prostori so grajeni tako, da zvok ne bo prehajal iz sobe v sobo in bodo tudi sicer akustično obdelani, kar odpira nove možnosti kvalitetnejšega pouka.

Tudi dvorana je novost. S svojimi 79 sedeži sicer majhna, bo vendar odprla do sedaj zelo skromno možnost komornega muziciranja in nastopov posameznih učencev.

»Z novimi prostori se odpirajo tudi nove možnosti, ki se kažejo predvsem v tem, da bomo vendarle skušali nuditi pouk glasbe vsem otrokom, ki si to želijo kar do sedaj ni bilo mogoče. Razširili bomo, predvsem vsebinsko, oddelek Predšolske in glasbene vzgoje, v dvorani bomo izvajali komorne predstave in zanimiva predavanja s področja glasbe, od resne do jazza, predvsem pa bomo prvikrat odprli možnost poučevanja inštrumenta tudi starejšim, ki sedaj po pravilih zaradi starosti niso mogli vstopiti v šolo. Program bo za njih drugačen, lažji in namenjen zgolj ljubiteljskemu seznanjanju z inštrumentom,« je povedal ravnatelj Mile Škabar.

Glasbena šola Vič se že danes uspešno uveljavlja doma in tudi v tujini

Vsako leto več učencev uspešno nastopa na raznih prireditvah tudi izven šole. Nešteto je nastopov na osnovnih šolah, v OZD in KS kar predstavlja pomemben činitelj kulturnega razvoja okolja ter tudi vpliva in ustvarja glasbeno kulturo sredine v kateri šola živi in dela.

Na letošnjem republiškem tekmovanju mladih glasbenikov so dosegli eno prvo nagrado

- Janja Sotošek na flavti in

tri tretje

- Urška Petje in Mateja Omerzel na flavti ter
- Martina Zore na klavirju.

Poseben dosežek pa predstavlja tretje mesto na mednarodnem tekmovanju violinistov v Farri d,'Izonzo v Italiji, ki ga je prvič osvojil mladi 10 letni violinist Jurij Kotar, v hudi konkurenci violinistov iz Slovenije, Italije in Avstrije.

Osnovna šola daje osnovno izobrazbo za vsa področja dela, edino za področje glasbe ne. To področje zahteva svojo lastno šolo.

Od časa do časa se pojavijo ideje, da bi glasbeno šolo preprosto prenesli na osnovno šolo. Vendar to ni mogoče, saj sta učna procesa OŠ in GŠ drugačna, tako po vsebini in zahtevnosti, kot po trajanju učnega procesa. Na glasbeni šoli namreč lahko traja pouk inštrumenta tudi 10 let. Ni vsak otrok za študij glasbe in tudi vsiliti tega vsakemu ne moremo. Učenje instrumenta zahteva poleg psihofizičnih preddispozicij tudi izredno pridnost. S trdim delom, redom, in disciplino, otroka od majhnega uvaja v svet glasbe in ga po etapah pripravlja za aktivno sodelovanje v glasbenem življenju. Osnovno glasbeno izobraževanje je povezano z Srednjo glasbeno šolo in Glasbeno akademijo v edinstven proces, v celoto, ki ga ni mogoče tretirati kot nekod dopolnilno šolanje, razen če seveda glasbe ne smatramo dopolnilo kulturi? Ali pa si lahko predstavljamo kulturo brez glasbe?

V glasbeno šolo ne more vsak. Za pouk inštrumenta so potrebni določeni pogoji.

Za vpis k pouku inštrumenta je potreben preizkus posluha in ritma. Vpis v oddelek Predšolske glasbene vzgoje pa je mogoč tudi brez tega preizkusa.

Sprejemni preizkus novih učencev za šolsko leto 1985/86 bo v sredo 22. maja od 17. do 19. ure na Gerbičevi 51/a.

Vpis v predšolsko glasbeno vzgojo pa v torek 4. junija od 17. do 19. ure.

Pripeljite tudi otroka!

Šolnina, kot prispevek staršev, pokriva del stroškov šole, ki jih izobraževalna skupnost ne pokriva iz svobodne menjave dela.

Praksa na področju šolnine je v Sloveniji in Jugoslaviji zelo različna. Od nič dinarjev, kar velja za nekatere kraje v Jugoslaviji, do simboličnega zneska in do znatnega prispevka v Sloveniji. V šolskem letu 1985/86 bo ta prispevek znašal na glasbeni šoli Vič mesečno od 795 do 2.230 din, odvisno od stopnje predmeta.

Šolnina namreč mora pokriti vse materialne stroške in osebne dohodke tehničnih delavcev. Inflacija, dviganje cen pa ima seveda neposreden vpliv tudi na nujen dvig šolnine.

Obisk pri pisatelju Antonu Ingoliču

Malokdaj se človeku nasmehne taka sreča, da sediš v prijetnem prostoru nasproti pisatelja in se z njim pogovarjaš sproščeno, doživeto in odkrito, kot bi kramljal s prijateljem iz mladih let... Vendar, to je naš pisatelj in krajan Anton INGOLIČ, ki živi in ustvarja v svoji hiši na Vrhovcih.

Rojen je bil leta 1907 v Spodnji Polskavi pod Pohorjem. Po maturi na mariborski realki (1927) je leto dni študiral v Parizu in nato v Ljubljani, kjer je jeseni leta 1931 diplomiral na slavistiki. Po skoraj poldrugoletni brezposelnosti je poučeval na ptujski gimnaziji do okupacije. Junija 1941 je bil z družino izgnan v Srbijo, kjer je poučeval, delal med slovenskimi izgnanci in bil povezan z narodnoosvobodilnim bojem. Po osvoboditvi Beograda – novembra 1944 je na beograjskem radiu prevzel odgovorno delo. Po vojni je poučeval v Ptuju in Mariboru ter v Ljubljani. V tem času se je aktivno vključil v kulturno politično delo in opravljal vrsto odgovornih funkcij.

Težko se je prebijal skozi mladostna, študentska in poznejša leta. Svoje otroštvo, dijaška in deloma študentska leta je lepo opisal v svojih dveh knjgah: Zgodbe mojega jutra in Nemir mladostnika. Sicer pa je v svojih povestih, romanih in novelah opisal kmečko življenje (Lukarji, Soseska), delo splavarjev (Na splavih), viničarjev (Vinski vrh), tekstilnih delavcev (Stavka), naših izseljencev v Ameriki in zahodni Evropi (Kje sta Lamutovi, Nebo nad domačijo, Lastovka čez ocean). Napisal je tudi nekaj mladinskih romanov: Pot po nasipu, Mladost na stopnicah, Gimazijka in več knjig za otroke. Najbolj brani sta: Tajno društvo PGC in Deček z dvema imenoma.

Skoraj polovica njegovih knjig je bila prevedena v tuje jezike. Gimnazijka v osem jezikov, Tajno društvo PGC v deset jezikov, med drugimi tudi v kitajščino. Kitajski prevod je izšel v mestu Čengduu, s katerim je pobrateno mesto Ljubljana.

Napisal je dva potopisa in sicer: Sibirska srečanja in Pri naših v Ameriki. Potoval je po Afriki in bil tudi na Kitajskem. Skupaj je napisal čez 60 knjig. Njegova zadnja knjiga je izšla lani pod naslovom: Človek ne jezi se.

Ima lepo, veliko knjižnico z nekaterimi dragocenimi knjigami. Skromno pove, da je med drugimi nagradami prejel Prešernovo nagrado in nagrado AVNOJ. Je redni člani Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Preskromne so te besede za opis tega, kar je pisatelj Anton INGOLIČ doživel, ko se je srečeval s trdimi preizkušnjami v življenju in premajhne za opis njegovega bogatega ustvarjalnega dela. Ob začudenju, kako zmore toliko delati, pravi: »Res je, pisateljevanja se ne naučiš tako kot slovenščine. To je trdo delo, ki zahteva veliko veselja, nekaj je tudi nadarjenosti, predvsem pa moraš imeti veliko vztrajnosti. Nekdo se uspešno ukvarja s sadnim vrtom, drugi z zelenjavnim vrtom, jaz pa pišem knjige. Kaj bom pa delal drugega?«

Anton Ingolič

Večkrat si proti večeru vzame čas za sprehod po bližnji okolici. Rad gleda zemljo, trave, rože, zelenje, rad se pogovarja z ljudmi. Na vprašanje, kako se počuti kot krajan na Vrhovcih, pravi: »Odkar sem se poročil (1929), sva se ženo selila (med vojno so naju selili Nemci) štiriindvajsetkrat. Nazadnje – petindvajsetič sva se preselila na Vrhovce. Nikjer se še nisem tako dobro počutil, kot tu.!

Krajani Vrhovčev smo veseli teh besed.

MARA VRHOVEC